

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-814

19.10.2018

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Абдулліна О. Р., оголошений на засіданні Верховної Ради України 19 жовтня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.;
матеріали на 6 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
АБДУЛЛІН
Олександр Рафкатович

№ 135-В

10.10.2018р.

Прем'єр-міністру України
В.Б.Гройсману

Депутатський запит

Про бездіяльність Міністерства окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб (МінТОТ), як єдиного державного центрального органу, який має консолідувати наявні питання ВПО та сприяти їх вирішенню

Вельмишановний Володимире Борисовичу!

На мою адресу надійшов супровідний лист від ГО «ТИ ПОТРІБЕН УКРАЇНІ» до спільного відкритого листа від представників громадського суспільства, правозахисників та журналістів.

Вони глибоко стурбовані ситуацією, що склалася відносно захисту внутрішньо переміщених осіб з окупованих територій України, осіб, які залишились проживати на окупованій території.

У своєму листі з достатньо аргументованими фактами заявники повідомляють про **бездіяльність Міністерства окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб (МінТОТ), як єдиного державного центрального органу, який має консолідувати наявні питання ВПО та сприяти їх вирішенню.**

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб» № 376 від 08.06.2016 року (надалі - Постанова КМУ № 376), МінТОТ відповідно до покладених на нього завдань має здійснювати такі функції/повноваження:

1) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що віднесені до його повноважень, розробляє пропозиції щодо його вдосконалення, готує проекти законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та вносить їх на розгляд Кабінету Міністрів України;

2) погоджує проекти законів, інших нормативно-правових актів законодавства, які надходять для погодження від центральних органів виконавчої влади, готує висновки і пропозиції до проектів законів, інших нормативно-

правових актів, які подаються на розгляд Кабінету Міністрів України, та проектів актів, внесених на розгляд Верховної Ради України іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи;

3) здійснює стратегічне планування щодо економічного відновлення та розбудови миру на територіях, які зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту та/або тимчасової окупації;

4) проводить моніторинг та оцінку ефективності заходів з відновлення та розбудови миру на територіях, які зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту або тимчасової окупації;

5) готує пропозиції щодо здійснення постачання гуманітарних вантажів, товарів та послуг, у тому числі водо-, газо- і електропостачання на тимчасово окуповані території України;

6) збирає та аналізує інформацію про необхідність здійснення заходів з відновлення об'єктів інфраструктури (транспортної, енергетичної, житлово-комунальної, соціальної тощо) на територіях, які зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту або тимчасової окупації;

7) розробляє пропозиції щодо визначення об'єктів інфраструктури, що потребують першочергового відновлення;

8) збирає та аналізує інформацію про необхідність забезпечення житлом та вирішення інших питань соціального захисту внутрішньо переміщених осіб;

9) розробляє та подає Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо здійснення заходів із забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб;

10) розробляє державні програми з питань, що стосуються внутрішньо переміщених осіб;

11) здійснює заходи і завдання, спрямовані на виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, захисту конституційних прав і законних інтересів громадян України, які вимушено залишили тимчасово окуповані території України;

12) проводить моніторинг стану дотримання прав і свобод людини і громадянина на тимчасово окупованих територіях України;

13) вживає заходів щодо захисту прав, свобод та законних інтересів осіб, які порушені внаслідок збройного конфлікту та/або тимчасової окупації частини території України та інші...

На превеликий жаль, свої зобов'язання, на думку авторів звернення, МінТОТ не виконує.

Також відповідно до Постанови КМУ № 376, МінТОТ має:

1) взаємодіяти з громадськими об'єднаннями, у тому числі міжнародними неурядовими організаціями, незалежними правозахисними місіями органів міжнародних організацій, іншими юридичними та фізичними особами, у тому числі тими, які провадять правозахисну діяльність, з питань, що належать до компетенції МінТОТ;

2) надати роз'яснення з питань, пов'язаних з діяльністю МінТОТ, його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління МінТОТ;

3) забезпечувати висвітлення результатів своєї діяльності та інформування громадськості з питань, що належать до компетенції МінТОТ;

4) здійснювати розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю МінТОТ, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління.

МінТОТ не надало публічного роз'яснення щодо своєї бездіяльності та безпорадності, громадським організаціям, які підготували аналіз виконання функцій МінТОТ, а звернулось до суду.

Наразі у громадськості відсутні жодні механізми щодо своєчасного отримання інформованості про нові великі проекти, які здійснюються в рамках захисту ВПО.

За результатами бездіяльності МінТОТ у використанні донорських коштів, сформувались такі проблеми (вторинні):

А) ЖИТЛО:

1. «Програма 50/50» за якою внутрішньо переміщені особи мають можливість купити житло за 50% від ринкової ціни, крім відсутності фінансування на 2018-2019 роки має ряд істотних недоліків. Так, наприклад, відсутній юридичний механізм захисту переселенців від наявності технічних дефектів, істотних порушень будівництва, через які забудовник не зможе передати його в експлуатацію. Серед квартир, які були передані переселенцям по цій програмі у 2017 роки, практично всі не здані в експлуатацію.

2. Соціальне житло, яке було відремонтовано за кошти донорських організацій, в більшості областей є непридатним для житла (це м Дніпро, Краматорськ, Слов'янська та інші). В більшості випадків це пов'язано з тим, що відсутній механізм залучення громадськості до вибору нерухомості під ремонт, не проводиться його системний аудит до ремонту, оформлення актів прийому-передачі відремонтованої будівлі проводиться без залучення спеціальних комунальних органів, які мають право надавати дозвіл на використання майна, як житлового приміщення.

3. Інші програми, які передбачають залучення донорських коштів, бюджетних або коштів місцевого самоврядування, повністю орієнтовані на будівництво/ремонт житла в «сірій зоні», що не відповідає потребам ВПО, які хочуть інтегруватись саме на території, де вони проживають. Не ведеться системний аналіз потреб по житлу в кожній області, хоча такі повноваження мають управління соціального забезпечення.

4. Право на приватизацію гуртожитків, яке було закріплено Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків», на практиці не реалізується, в той же час об'єктивних причин невиконання закону немає.

Б) СОЦІАЛЬНІ ВИПЛАТИ:

1. Всі соціальні виплати, включаючи адресну допомогу, яку отримують лише внутрішньо переміщені особи, та інші виплати, як допомога малозабезпеченим сім'ям, допомога, яка виплачується замість аліментів, пенсія різних видів, допомога по інвалідності, вимагають додаткового навантаження на переселенців, якого не мають інші категорії громадян. Це постійне проходження верифікації в банку, доведення факту проживання осіб за місцем, вказаним у довідках внутрішньо переміщених осіб тощо.

2. Ускладнена процедура повернення заборгованості по пенсії переселенцям. Так, з'явилося нове формулювання: «Суми соціальних виплат, які не виплачені за минулий період, обліковуються в органі, що здійснює соціальні виплати, та виплачуються на умовах окремого порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України». Але наразі зовсім відсутній такий порядок. Таким чином виплата заборгованості по пенсіях, що зараз віднесена до соціальних виплат, не має урегульованого механізму виплати.

3. Всі соціальні виплати прив'язані до ОЩАДБАНКУ, який зараз проходить процедуру приватизації, але при цьому у Стратегії реформування банківського сектора, опублікованій 21.08.2018 року Міністерством фінансів, йдеться про зменшення кількості відділень банку.

В) ВІДНОВЛЕННЯ ТА/АБО ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ:

1. Відсутній механізм відновлення будь яких медичних документів, бо Україна не має жодного уніфікованого електронного реєстру медичних захворювань та відповідних клінічних показань хвороби, проходження лікування особи, оформлення інвалідності.

2. Відсутній механізм підтвердження місця реєстрації на окупованій території. Якщо особі не має 18 років і вона отримує перший паспорт, інформація про неї відсутня в реєстрів виборців, відновлення запису про місце реєстрації не передбачено законодавством України. Таким чином особи отримують свій ID карту із формулюванням в додатку до неї «місце реєстрації не підтверджено». Це ускладнює оформлення картки в банку, отримання документів про освіту.

3. Відсутній механізм підтвердження страхового стажу до 2004 (2000) років для оформлення пенсії. Якщо особа не має жодного паперового доказу, свідків, а підприємство або архів знаходиться на окупованій території, така особа втрачає великий період часу свого стажу.

4. Навіть враховуючи зміни, які відбулись в законодавстві, процедура спадкування майна, що залишилось на окупованій території, не врегульована. Нотаріуси для видачі свідоцтва про право на спадщину вимагають довідку про зареєстрованих осіб, яку особа не може надати. Можливо успадкування лише через суд.

Г) ВІДСУТНЄ ПРАВО ВПО ГОЛОСУВАТИ

1. На місцевих виборах;

2. На парламентських виборах по мажоритарним округам.

Таким чином переселенці втрачають важіль впливу на місцеву владу та мажоритарних депутатів у Верховній Раді України. За відсутності права голосу вони втрачають можливість швидко інтегруватись в громаду.

Тож, з урахуванням вищесказаного, прошу Вас, вельмишановний Володимире Борисовичу, розглянути **це колективне** звернення та втрутитися у розгляд вкрай важливих для переселенців питань.

Про наслідки розгляду порушених у цьому зверненні питань та прийняте Вами з цього приводу рішення прошу повідомити народного депутата та заявників.

Додатки:

- супровідний лист від ГО «ТИПОТРІБЕН УКРАЇНИ» на 1 арк.
- колективний лист від представників громадського суспільства, правозахисників та журналістів на 5 арк.

З повагою,

**Народний депутат
України**

О.Р.АБДУЛЛІН
(посв.№225)